

2007 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto (toliau – įstaiga) ataskaita parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. 1K–295 patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos reguliavimo sričiai priklausančių įstaigų ir įmonių strateginių veiklos planų rengimo, įgyvendinimo stebėsenos ir veiklos ataskaitų vertinimo taisyklėmis ir vėlesniais jų pakeitimais.

Šioje ataskaitoje pateikiame informaciją apie pagrindinius 2007 metais nuveiktus darbus.

1. MISIJA, STRATEGINIS TIKSLAS

Misija – tobulinant privataus sektoriaus ūkio subjektų, valstybės ir savivaldybių įmonių apskaitos organizavimo ir finansinių ataskaitų sudarymo sistemą, padėti jų vartotojams priimti teisingus ekonominius sprendimus.

Įstaigos strateginis tikslas – tenkinti viešuosius interesus sudarant galimybę ūkio subjektams parengti finansines ataskaitas, parodančias tikrą ir teisingą jų finansinę būklę, o vidaus ir išorės informacijos vartotojams turint patikimą, palyginamą, laiku pateiktą ir objektyvią informaciją apie ūkio subjektų finansinę būklę – priimti teisingus sprendimus.

2. PRIEMONĖS STRATEGINIAM TIKSLUI PASIEKTI

Įstaiga nuo 2006 m. sausio 1 d. dalyvauja įgyvendinant Finansų ministerijos programą „Finansų politikos formavimas ir įgyvendinimas“ ir vykdo priemonę „Verslo apskaitos standartų rengimas ir jų aiškinimas“. Šios priemonės pagrindinis uždavinys yra suderinti privataus sektoriaus ūkio subjektų, valstybės ir savivaldybės įmonių buhalterinę apskaitą ir finansines ataskaitas reglamentuojančius teisės aktus su Europos Sąjungos direktyvų reikalavimais.

Vykdydama priemonę, įstaiga rengia verslo apskaitos standartus ir jų metodines rekomendacijas, aiškina verslo apskaitos standartų praktinį taikymą. Atsižvelgdama į visuomenės poreikius, įstaiga siekia parengti aukštos kokybės, suprantamų ir įgyvendinamų verslo apskaitos standartų, reikalaujančių pateikti finansinėse ataskaitose kokybišką, skaidrią ir palyginamą informaciją, rinkinį.

Įstaiga nuolat rūpinasi patvirtintų verslo apskaitos standartų nuostatų aktualumo priežiūra, koreguoja priimtus standartus ir siekia, kad tiek tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, tiek verslo apskaitos standartus taikančios įmonės vadovautųsi tais pačiais apskaitos principais. Naujausi

standartų tekstai kartu su papildytais metodinėmis rekomendacijomis yra nedelsiant skelbiami įstaigos tinklalapyje ir išsiunčiami standartų prenumeratoriams.

Tarptautinių apskaitos standartų valdyba (toliau – TASV) artimiausiais metais dės visas pastangas, kad pasaulio valstybių apskaitos standartai būtų suvienodinti ir nuosekliai taikomi visame pasaulyje. Standartai dabar pavadinti tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (toliau – TFAS).

Patvirtinti TFAS yra anglų kalba, todėl įstaiga siekdama mūsų valstybėje apskaitos pažangos, geresnio TFAS supratimo ir mokymosi išleido knygą „Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai“ lietuvių kalba. Knygos vertimą peržiūrėjo Tarptautinių apskaitos standartų vertimo ekspertų komisija, kurios nariams lietuvių kalba yra gimtoji ir kurie yra pripažinti TFAS žinovai ir ekspertai. Įstaigos darbuotojai įdėjo daug pastangų koordinuodami standartų vertimą ir leisdami šią knygą.

2.1. Priemonės strateginis tikslas

Siekti pelno siekiančių ūkio subjektų apskaitos sistemos pažangos ir aukštos finansinių ataskaitų kokybės, kad atsižvelgiant į finansines, verslo ir ekonomines sąlygas būtų gaunama patikima ir objektyvi informacija, kurios reikia vartotojams priimant teisingus ekonominius sprendimus.

2.2. Uždaviniai tikslui pasiekti

Pagrindiniai įstaigos uždaviniai priemonės strateginiam tikslui pasiekti:

- rengti verslo apskaitos standartus;
- rengti verslo apskaitos standartų metodines rekomendacijas;
- aiškinti ūkio subjektams verslo apskaitos standartų praktinį taikymą;
- dalyvauti tarptautinių apskaitos standartų tobulinimo darbo grupėse.

2.3. Priemonės uždaviniams įgyvendinti

1-asis uždavinys. Verslo apskaitos standartų rengimas.

2007 m. įstaigos veiklos plane buvo numatyta patvirtinti 26-ąjį verslo apskaitos standartą „Išvestinės finansinės priemonės“ ir parengti svarstymui 31-ojo verslo apskaitos standarto „Išmokos darbuotojams ir pensijų planai“ struktūros projektą.

Standartų taryba 26-ąjį verslo apskaitos standartą „Išvestinės finansinės priemonės“ priėmė rugsėjo 12 d., įstaigos direktorius patvirtino rugsėjo 17 d. Standarto parengimo procesas buvo sudėtingas ir ilgas. Siekiant išsiaiškinti, ar įmonės savo veikloje naudoja išvestines finansines priemones, buvo bendradarbiauta su Valstybine mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Statistikos departamentu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, AB SEB Vilniaus banko ir audito įmonių atstovais. Gautos pastabos apsvarstytos ir į jas atsižvelgiant standartas buvo tobulinamas.

Parengtas 31-ojo verslo apskaitos standarto „Išmokos darbuotojams ir pensijų planai“ struktūros projektas. Darbo grupė toliau dirba su teisės aktais dėl pensijų fondų apskaitos, nagrinėja problemas, renka ir analizuoja kitų Europos Sąjungos valstybių narių patirtį pensijų fondų apskaitos klausimais. Siekiant išsiaiškinti pensijų fondų apskaitą, buvo organizuotas susitikimas su Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos ir Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos atstovais.

2007 m. veiklos plane buvo numatyta pakeisti ir papildyti verslo apskaitos standartus: 10-ąjį „Pajamos“, 11-ąjį „Sąnaudos“, 13-ąjį „Nematerialusis turtas“, 14-ąjį „Verslo jungimai“ ir 24-ąjį „Pelno mokestis“. Šie standartai pakeisti, patvirtinti ir paskelbti „Valstybės žiniuose“.

Atsižvelgiant į VŠĮ Lietuvos Respublikos apskaitos instituto direktoriaus 2006 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. VAS-16 patvirtintą naują 6-ojo verslo apskaitos standarto „Aiškinamasis raštas“ redakciją, reikėjo pakeisti ne tik metinių finansinių ataskaitų sudarymą reglamentuojančius standartus, tačiau ir tarpinių finansinių ataskaitų, ir konsoliduotų finansinių ataskaitų sudarymą reglamentuojančius standartus. 2007 m. sausio mėnesį patvirtinti 16-ojo verslo apskaitos standarto „Konsoliduota finansinė atskaitomybė ir investicijos į dukterines įmones“ ir 29-ojo verslo apskaitos standarto „Tarpinė finansinė atskaitomybė“ pakeitimai. Be to, verslo apskaitos standartus siekiant suderinti su Europos Parlamento ir Tarybos direktyvomis, lapkričio mėnesį pakeistas ir papildytas 16-asis verslo apskaitos standartas „Konsoliduota finansinė atskaitomybė ir investicijos į dukterines įmones“. Šie pakeitimai veiklos plane nebuvo numatyti, tačiau juos skubiai reikėjo priimti.

Rengiant naujus ar keičiant galiojančius verslo apskaitos standartus, siekiama įgyvendinti bendruosius apskaitos principus, suderinti juos su Europos Sąjungos teisės aktais, parengti suprantamus ir lengvai praktikoje pritaikomus standartus.

Atsižvelgdama į rengiamų naujų verslo apskaitos standartų klausimų sudėtingumą, tobulindama standartų rengimo procesą ir siekdama parengti kuo išsamesnius projektus, aktualiems ir būtiniems standartų klausimams nagrinėti, standartų struktūrai aptarti įstaiga yra sudariusi darbo grupes. Viena darbo grupė peržiūri draudimo įmonių buhalterinę apskaitą reglamentuojančius teisės aktus, svarsto

32-ojo verslo apskaitos standarto „Draudimo sutartys“ reikalingumą, analizuoja 4-ojo tarptautinio finansinės atskaitomybės standarto „Draudimo sutartys“ nuostatas.

Atsižvelgiant į verslo apskaitos standartų reglamentavimo pasikeitimus, išsiplėtusią reglamentavimo sritį, pasikeitusius reglamentuojamus santykius ir pan., būtinybę nurodyti metodinėse rekomendacijose daugiau galimų korespondencijų, buvo parengta, patvirtinta ir „Valstybės žiniuose“ paskelbta nauja pavyzdinio sąskaitų plano redakcija. Sąskaitų planas patobulintas atsižvelgiant ir į ūkio subjektų pateiktas pastabas, gautus paklausimus. Šie šaltiniai yra būtini siekiant neatsilikti nuo ekonominių santykių raidos ir atitinkamai tobulinti verslo apskaitos standartus, jų praktinio taikymo metodines rekomendacijas, ne tik pavyzdinį sąskaitų planą. Atsižvelgiant į ūkio subjektų buhalterijų pageidavimus yra rengiamas detalus pavyzdinio sąskaitų plano paaiškinimas.

Šiuo metu jau yra parengti 33 verslo apskaitos standartai:

- ✓ 1-asis verslo apskaitos standartas „Finansinė atskaitomybė“,
- ✓ 2-asis verslo apskaitos standartas „Balansas“,
- ✓ 3-iasis verslo apskaitos standartas „Pelno (nuostolių) ataskaita“,
- ✓ 4-asis verslo apskaitos standartas „Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita“,
- ✓ 5-asis verslo apskaitos standartas „Pinigų srautų ataskaita“,
- ✓ 6-asis verslo apskaitos standartas „Aiškinamasis raštas“,
- ✓ 7-asis verslo apskaitos standartas „Apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas“,
- ✓ 8-asis verslo apskaitos standartas „Nuosavas kapitalas“,
- ✓ 9-asis verslo apskaitos standartas „Atsargos“,
- ✓ 10-asis verslo apskaitos standartas „Pajamos“,
- ✓ 11-asis verslo apskaitos standartas „Sąnaudos“,
- ✓ 12-asis verslo apskaitos standartas „Ilgalaikis materialusis turtas“,
- ✓ 13-asis verslo apskaitos standartas „Nematerialusis turtas“,
- ✓ 14-asis verslo apskaitos standartas „Verslo jungimai“,
- ✓ 15-asis verslo apskaitos standartas „Investicijos į asocijuotas įmones“,
- ✓ 16-asis verslo apskaitos standartas „Konsoliduota finansinė atskaitomybė ir investicijos į dukterines įmones“,
- ✓ 17-asis verslo apskaitos standartas „Biologinis turtas“,

- ✓ 18-asis verslo apskaitos standartas „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“,
- ✓ 19-asis verslo apskaitos standartas „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas bei pobalansiniai įvykiai“,
- ✓ 20-asis verslo apskaitos standartas „Nuoma, lizingas (finansinė nuoma) ir panauda“,
- ✓ 21-asis verslo apskaitos standartas „Dotacijos ir subsidijos“,
- ✓ 22-asis verslo apskaitos standartas „Užsienio valiutos kurso pasikeitimas“,
- ✓ 23-iasis verslo apskaitos standartas „Turto nuvertėjimas“,
- ✓ 24-asis verslo apskaitos standartas „Pelno mokestis“,
- ✓ 25-asis verslo apskaitos standartas „Statybos ir kitos ilgalaikės sutartys“,
- ✓ 26-asis verslo apskaitos standartas „Išvestinės finansinės priemonės“,
- ✓ 29-asis verslo apskaitos standartas „Tarpinė finansinė atskaitomybė“,
- ✓ 30-asis verslo apskaitos standartas „Susiję asmenys“,
- ✓ 33-iasis verslo apskaitos standartas „Finansų maklerio įmonių ir valdymo įmonių finansinė atskaitomybė“,
- ✓ 34-asis verslo apskaitos standartas „Segmentų atskleidimas finansinėje atskaitomybėje“,
- ✓ 35-asis verslo apskaitos standartas „Įmonių pertvarkymas“,
- ✓ 36-asis verslo apskaitos standartas „Neribotos civilinės atsakomybės juridinių asmenų buhalterinė apskaita ir finansinė atskaitomybė“,
- ✓ 37-asis verslo apskaitos standartas „Investicijos į jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties objektus“.

2-asis uždavinys. Verslo apskaitos standartų metodinių rekomendacijų rengimas.

Siekdama, kad verslo apskaitos standartai būtų taikomi nuosekliai ir vienodai, įstaiga visų standartų taikymui yra parengusi metodines rekomendacijas.

2007 m. veiklos plane buvo numatyta parengti ir priimti naujo 26-ojo verslo apskaitos standarto „Išvestinės finansinės priemonės“ ir patikslinti 2007 metais keičiamų verslo apskaitos standartų metodines rekomendacijas.

Pakeistų ir papildytų standartų 10-ojo „Pajamos“, 11-ojo „Sąnaudos“, 14-ojo „Verslo jungimai“, 24-ojo „Pelno mokestis“ ir 2007 m. patvirtinto 26-ojo verslo apskaitos standarto „Išvestinės finansinės priemonės“ metodinės rekomendacijos yra parengtos ir apsvarstytos Verslo apskaitos standartų taryboje.

Parengtas ir Tarybos apsvaitytas 15-ojo verslo apskaitos standarto „Investicijos į asocijuotas įmones“ metodinių rekomendacijų pakeitimo projektas, kuris 2007 m. veiklos plane nebuvo numatytas. Šios metodinės rekomendacijos dar nepatvirtintos, nes buvo nuspręsta tiksinti ne tik metodines rekomendacijas, bet ir standartą. 15-ojo verslo apskaitos standarto „Investicijos į asocijuotas įmones“ patikslinimas įtrauktas į 2008 m. strateginį veiklos planą.

3-iasis uždavinys. Verslo apskaitos standartų praktinio taikymo aiškinimas ūkio subjektams.

Verslo apskaitos standartai yra aiškinami rengiant atsakymus į gautus paklausimus ir konsultuojant į įstaigą atvykusius asmenis.

Per 2007 metus planuota atsakyti į 600 paklausimų, per metus gauti 893 paklausimai, atsakyta į 892 verslo subjektų paklausimus. Kasdien tenka atsakyti beveik į 4 ūkio subjektų paklausimus. Kasmet tikimasi paklausimų skaičiaus sumažėjimo, tačiau keičiantis apskaitos darbuotojams, versle atsirandant naujų ūkinių operacijų ar ūkinių įvykių, įstaigos rengiami paklausimų paaiškinimai ūkio subjektams tapo aktualūs ir labai reikalingi. Papildomų komentarų ir standartų nuostatų aiškinimo reikia dar ir dėl to, kad dalis buhalterių vis dar sunkiai suvokia, kad verslo apskaitos standartai nustato apskaitos principus, o ne taisykles.

Ūkio subjektų apskaitos darbuotojams pageidaujant individualių konsultacijų, įstaigos darbuotojai per 2007 m. konsultavo 30 asmenų.

4-asis uždavinys. Darbas tarptautinių apskaitos standartų tobulinimo darbo grupėse.

Įstaigos specialistai ir Verslo apskaitos standartų taryba nuolat nagrinėjo iš Europos finansinės atskaitomybės patarimosios grupės (toliau – EFAPG) gautus persvarstomus tarptautinius apskaitos standartus ir naujai priimtus tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, kuriuos rengiamasi taikyti Europos Sąjungoje. Dėl EFAPG komentarų buvo teikiamos pastabos ir pasiūlymai, atsakoma į grupės pateikiamus klausimus, teikiamos pastabos dėl TAS ir TFAS pakeitimo ir papildymo projektų.

Per 2007 m. pateiktos pastabos ir pasiūlymai dėl:

- ✦ Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų aiškinimo komiteto 12-ojo aiškinimo „Paslaugų koncesijos sutartys“ taikymo (*Adoption of IFRIC 12 Service Concession Arrangements*);

- ✦ Programos „Aktyvus poveikis tobulinant apskaitą Europoje“ darbo grupės „Finansinės veiklos ataskaita“ parengto „Kas yra negerai (jeigu negerai) senoje geroje pajamų ataskaitoje?“ projekto (*PAAinE – Performance Reporting, What (if anything) is wrong with the good old income statement?*);

- ✘ EFAPG komentaro projekto dėl patikslinto 23-iojo TAS „Skolinimosi išlaidos“ taikymo (*Comments on Draft Endorsement Advice Letter on IAS 23 Borrowing Costs (revised)*);
- ✘ EFAPG komentaro projekto dėl 1-ojo TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą: investicijų į dukterines įmones savikaina“ papildymo projekto (*Comments on Draft Comment Letter Exposure Draft of Proposed Amendments to IFRS 1 First-Time Adoption of International Financial Reporting Standards: Cost of an Investment in a Subsidiary*);
- ✘ EFAPG komentaro projekto dėl diskusijų projekto „Tikrosios vertės nustatymas“ (*Comments on Draft Comment Letter Discussion Paper Fair Value Measurement*);
- ✘ EFAPG komentaro projekto dėl 24-ojo TAS „Susiję asmenys“ papildymo projekto (*Comments on Draft Comment Letter on IASB Exposure Draft of Proposed Amendments to IAS 24*);
- ✘ EFAPG komentaro projekto dėl mažų ir vidutinių įmonių tarptautinių apskaitos standartų projekto (*Comments on Draft Comment Letter on IASB Exposure Draft IFRS for SMEs*);
- ✘ TFAAK aiškinimo D21 „Nekilnojamojo turto pardavimas“ projekto (*Comments on Draft Comment Letter on IFRIC Draft Interpretation D21 Real Estate Sales*);
- ✘ TFAAK aiškinimo D22 „Grynųjų investicijų į užsienio įmones apdraudimas“ projekto (*Comment Letter on IFRIC Draft Interpretation D22 Hedges of a Net Investment in a Foreign Operations*);
- ✘ EFAPG komentaro projekto dėl diskusijų projekto „Draudimo sutartys“ (*Comments on the Discussion Paper Preliminary Views on Insurance Contracts*);
- ✘ EFAPG komentaro projekto dėl pataisyto 1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ taikymo (*Comments on Draft Endorsement Advice on IAS 1 Revised Presentation of Financial Statements*);
- ✘ TFAAK 13-ojo aiškinimo „Klientų lojalumo programos“ taikymo (*Comment on the Draft Endorsement Advice on IFRIC 13 Customer Loyalty Programmes*);

Atsižvelgiant į tai, kad keičiasi Europos Sąjungos valstybių narių apskaitos standartų rengėjų vaidmuo, dalyvavimas Europos finansinės atskaitomybės patariamąsios grupės susitikimuose ir darbo grupių posėdžiuose tampa nacionalinių apskaitos standartų rengėjų pareiga, todėl šiam darbui reikia skirti nemažai laiko ir lėšų.

Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų projektų rengimas, nuoseklus standartų taikymas yra svarbus visai Europos Sąjungai. Darbo grupių, sudarytų iš valstybių narių atstovų, darbas ir konferencijose nagrinėjamų problemų sprendimas lems, kaip ateityje bus reglamentuojama apskaita ir finansinių ataskaitų sudarymas. Dalyvavimas rengiant šiuos projektus yra reikalingas

spartesnei Europos Sąjungos valstybių narių integracijai, todėl svarbus ir Lietuvai, nes daro didelę įtaką nacionaliniams apskaitos standartams.

Per 2007 m. įstaigos darbuotojai dalyvavo:

1. Europos finansinės atskaitomybės patariamiosios grupės programos „Aktyvus poveikis tobulinant apskaitą Europoje“ darbo grupės „Pensijų apskaita“ posėdžiuose. Paprastai šios darbo grupės posėdžiai vykdavo kartą per ketvirtį. Ši darbo grupė savo darbą baigė 2007 metais. Darbo grupėje buvo 10 narių iš skirtingų Europos Sąjungos valstybių narių. Darbo grupės posėdžiai vykdavo Londone ar kitų Europos Sąjungos valstybių narių sostinėse. Posėdžiai vyko: 2007 m. kovo 5 d. Madride, 2007 m. balandžio 23 d. Berlyne ir 2007 m. birželio 25 d. Romoje.

2. Europos finansinės atskaitomybės patariamiosios grupės programos „Aktyvus poveikis tobulinant apskaitą Europoje“ darbo grupės „Tarptautinių apskaitos standartų sandara“ posėdžiuose. Šios darbo grupės posėdžiai paprastai vyksta kartą per mėnesį Paryžiuje. Planuojama, kad darbo grupė dirbs iki 2010 metų. Darbo grupėje yra 10 narių iš skirtingų Europos Sąjungos valstybių narių. Posėdžiai vyko: 2007 m. vasario 9 d. Paryžiuje, 2007 m. kovo 12 d. Berlyne, 2007 m. gegužės 2 d. Paryžiuje ir 2007 m. liepos 2 d. Kopenhagoje.

3. Europos finansinės atskaitomybės patariamiosios grupės susitikimuose su nacionalinių standartų rengėjais. Šie susitikimai vyko 2007 m. kovo 14 d., liepos 11 d., rugsėjo 5 d. ir gruodžio 17 d. Briuselyje.

4. Forume dėl tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų nuoseklaus taikymo Europos Sąjungoje. Susitikimuose dalyvauja visų Europos Sąjungos valstybių narių nacionalinių apskaitos standartų rengėjų atstovai. Susitikimai vyko 2007 m. sausio 26 d. ir 2007 m. spalio 18 d. Briuselyje.

5. Londone 2007 m. rugsėjo 23-25 d. vykusiame pasaulio nacionalinių standartų rengėjų susitikime.

6. Tarpvyriausybiniame tarptautinių apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų ekspertų darbo grupės (ISAR) 24-ajame posėdyje. Jis vyko Ženevoje 2007 m. spalio 29 d. – lapkričio 1d.

Peržiūrėti oficialūs Europos Sąjungos tarptautinių apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų ir jų aiškinimų vertimai: 7-asis TFAS „Finansinės priemonės: atskleidimas“, 6-asis TFAS „Mineralinių išteklių tyrinėjimas ir vertinimas“, 1-asis TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“, 23-iasis TAS „Skolinimosi išlaidos“, TFAAK 13-asis aiškinimas „Klientų lojalumo programos“, TFAAK 14-asis aiškinimas „19-ojo TAS apibrėžtų išmokų turto, minimalių lėšų skyrimo reikalavimų ir jų sąveikos ribos“. Patikslintos visų tarptautinių apskaitos standartų sąvokos, pateiktos naujų projektų sąvokos.

EFAPG savo 2006 metų veiklos ataskaitoje teigiamai įvertino įstaigos veiklą dalyvaujant darbo grupių posėdžiuose ir teikiant atsiliepimus dėl naujų TFAS taikymo Europos Sąjungoje.

2.4. Programos finansavimo išteklių

Įstaigos dalyvavimo įgyvendinant programą „Finansų politikos formavimas ir įgyvendinimas“ finansavimo šaltiniai yra:

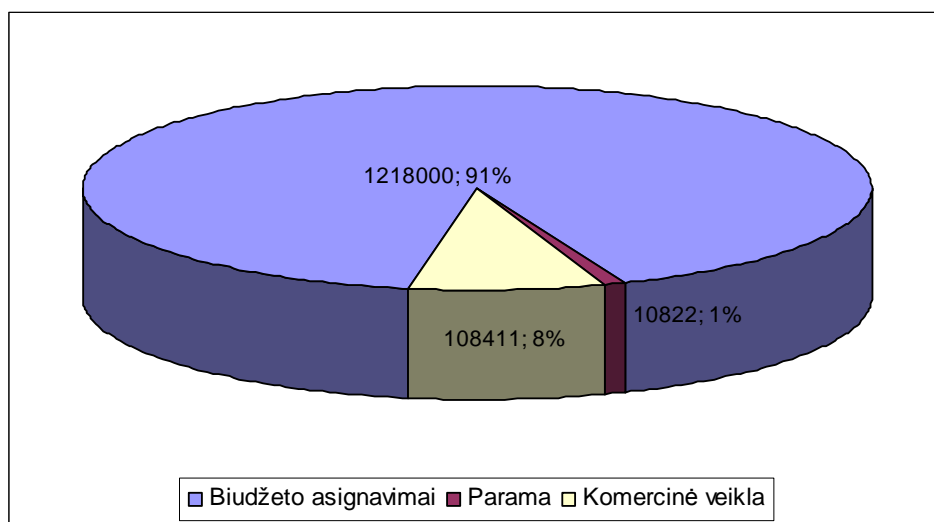
1. biudžeto asignavimai;
2. lėšos iš komercinės veiklos;
3. parama.

Per 2007 m. gauta 1 337 233 Lt lėšų, iš kurių:

1. biudžeto asignavimai – 1 218 000 Lt;
2. lėšos iš komercinės veiklos – 108 411 Lt;
3. parama – 10 822 Lt.

Dėl įstaigos veiklos specifikos aukštos kvalifikacijos privataus sektoriaus apskaitos specialistų neatlyginamas darbas įstaigai dar buvo svarbi priemonė savo tikslams įgyvendinti. Neatlyginamas tokių specialistų darbas per 2007 m. galėtų būti įvertintas apie 96 000 Lt*. Nei įstaigos veiklos rezultatų ataskaitoje, nei įplaukų ir išlaidų sąmatoje ši pagalba pinigine išraiška neįvertinta ir nepateikta.

1 lentelė. Finansavimo šaltiniai

Įstaiga, siekdama užtikrinti savo nepriklausomumą nuo išorės poveikio, 2006 metais atsisakė ir 2007 metais nevykdė didžiosios dalies komercinės veiklos, nebuvo organizuojami seminarai.

* Įvertinimas pinigine išraiška apskaičiuotas apskaitos specialistų dirbtas valandas padauginus iš privataus sektoriaus apskaitos specialisto vidutinio valandinio įkainio.

Leidinio „Verslo apskaitos standartai ir metodinės rekomendacijos“ platinimas nebuvo nutrauktas, nes manoma, kad ši veikla nekenkia įstaigos nepriklausomumui.

Atsižvelgdama į Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų valdybos rekomendacijas ir ūkio subjektų poreikius, įstaiga 2007 metų pabaigoje išleido ir pradėjo platinti knygą „Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai“ lietuvių kalba.

2 lentelė. Įplaukos iš komercinės veiklos

Eilės Nr.	Lėšų šaltinis	2007 m. įplaukų suma
1.	Leidyba (leidinys „Verslo apskaitos standartai ir metodinės rekomendacijos“ ir knyga „Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai“)	87 327
2.	Konsultacijos ir kita komercinė veikla	21 084
	Iš viso:	108 411

2.5. Priemonės įgyvendinimo terminas

Įstaigos vykdomos priemonės „Verslo apskaitos standartų rengimas ir jų aiškinimas“ galutinis terminas negali būti nustatytas, nes verslo apskaitos standartų, jų metodinių rekomendacijų rengimas ir paaiškinimų ūkio subjektams teikimas yra nuolatinis procesas. Verslo aplinkoje pastoviai atsiranda naujų sandorių ir ūkinių operacijų rūšių, todėl verslo apskaitos standartai ir jų metodinės rekomendacijos turi būti nuolat atnaujinami ir tikslinami.

Vienas iš svarbiausių uždavinių rengiant ir tikslinant verslo apskaitos standartus ir jų taikymo metodines rekomendacijas yra suderinti privataus sektoriaus ūkio subjektų, valstybės ir savivaldybės įmonių buhalterinės apskaitos tvarkymą ir finansinių ataskaitų rengimą reglamentuojančius teisės aktus su Europos Sąjungos direktyvų reikalavimais.

Nors privataus sektoriaus apskaitos specialistų kvalifikacija ir gerėja, tačiau ūkio subjektų vykdomi sandoriai tampa sudėtingesni, kas lemia nemažėjantį paklausimų skaičių. Verslo apskaitos standartų nuostatų taikymas sudėtingesnėse verslo situacijose ir apskaitos darbuotojų kaita yra pagrindinės priežastys, dėl kurių paaiškinimų poreikis artimiausiais metais išliks. Dėl kai kurių sudėtingų paklausimų diskutuojama Standartų tarybos posėdžiuose ir ūkio subjektams rekomenduojami apskaitos principai, kurie ūkinę operaciją padėtų užregistruoti tiksliai ir teisingai.

Verslo apskaitos standartų ir metodinių rekomendacijų platinimas bus tęsiamas, nes parengiama vis naujų standartų ir jų metodinės rekomendacijos, daroma galiojančių pakeitimų.

2.6. Rezultatas

Įstaigos veiklos rezultatas yra vertinamas patvirtintų verslo apskaitos standartų, parengtų ir patvirtintų metodinių rekomendacijų ir ūkio subjektams pateiktų paaiškinimų skaičiumi.

3 lentelė. Pirmo, antro ir trečio uždavinių įvykdymo rezultatai

Eilės Nr.	Priemonės pavadinimas	2007 m. planas	2007 m. plano įvykdymas	Įvykdymas %
1.	Patvirtinti naujus verslo apskaitos standartus	1	1	100 %
2.	Parengti naujo verslo apskaitos standarto projektą	1	1	100 %
3.	Pakeisti ir papildyti galiojančius verslo apskaitos standartus	5	7	140 %
4.	Parengti naujas metodines rekomendacijas	1	1	100 %
5.	Papildyti ar pakeisti galiojančias metodines rekomendacijas	4	4	100 %
6.	Atsakyti į ūkio subjektų paklausimus	600	892	149 %
7.	Patikslinti ir viešai paskelbti pavyzdinį sąskaitų planą	1	1	100 %

Per 2007 m., kaip ir buvo planuota, priimtas 26-asis verslo apskaitos standartas „Išvestinės finansinės priemonės“. Buvo planuota peržiūrėti ir patikslinti 5 standartus. Tačiau siekiant suderinti verslo apskaitos standartus su Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas teko pakeisti ir papildyti 16-ąjį ir 29-ąjį verslo apskaitos standartus. Plane nebuvo numatyta daryti šių standartų pakeitimų, tačiau siekiant išvengti reglamentavimo neatitikimų, kurių rengiant strateginį veiklos planą nebuvo galima numatyti, atsirado būtinybė spręsti šiuos klausimus neatidėliojant. Dėl priimtų 16-ojo ir 29-ojo verslo apskaitos standartų pakeitimų buvo viršytas strateginiame veiklos plane numatytas verslo apskaitos standartų pakeitimų skaičius.

Pakeistų verslo apskaitos standartų metodinės rekomendacijos yra patikslintos atsižvelgiant į standartų pakeitimus ir apsvarstytos Standartų tarybos posėdžiuose. 2007 m. parengtas ir Tarybos apsvarstytas 15-ojo verslo apskaitos standarto „Investicijos į asocijuotas įmones“ metodinių rekomendacijų pakeitimo projektas, kuris plane nebuvo numatytas. Šis projektas nepatvirtintas, nes nuspręsta padaryti kai kurių 15-ojo verslo apskaitos standarto patikslinimų.

Įstaiga per 2007 m. atsakė į 892 paklausimus pagal nustatytus paaiškinimų rengimo terminus. Paklausimų buvo gauta ir atsakyta daugiau negu buvo planuota. Atsižvelgiant į tai, kad paklausimus pateikia išorės ūkio subjektai, įstaiga negali tiksliai paskaičiuoti jų skaičiaus. Kadangi kiekvienais

metais tikimasi paklausimų skaičiaus sumažėjimo, nustatytas 600 paklausimų per metus planas nėra keičiamas.

2.7. Priežastys, jeigu yra faktinių nukrypimų nuo numatytų išteklių šaltinių konkrečiai priemonei įgyvendinti

Nukrypimų nuo numatytų priemonės finansavimo šaltinių nėra.

2.8. Pagrindiniai veiksniai ir aplinkybės, nulėmusios priemonių plano įgyvendinimo rezultatą

Įstaigos strateginiame veiklos plane numatytų uždavinių įgyvendinimui teigiamos įtakos turėjo darnus įstaigos etatinių darbuotojų, privataus sektoriaus ir valstybės institucijų paskirtų Verslo apskaitos standartų tarybos narių bendradarbiavimas.

Nuolatinis tarptautinių ryšių palaikymas sudaro galimybes gauti reikalingos informacijos verslo apskaitos standartams rengti.

Teigiamą poveikį padarė padidintas finansavimas iš biudžeto lėšų, todėl buvo galima daugiau dėmesio skirti pagrindinių uždavinių vykdymui.

2.9. Priežastys, jeigu yra priemonių įgyvendinimo faktinių nukrypimų nuo numatytų įgyvendinti priemonių, ir tolesni veiksmai, užtikrinantys priemonių plano vykdymą Veiklos plane numatytos priemonės yra įgyvendintos.

2.10. Rezultato įtaka įstaigos veiklos sričiai

Įstaigos veiklos rezultatai daro teigiamą poveikį buhalterinės apskaitos darbuotojams ir finansinių ataskaitų vartotojams, nes verslo sektoriaus apskaita tobulėjo. Tai patvirtina gerėjančios auditorių nuomonės apie finansines ataskaitas.

Pasiekta reikšminga pažanga tobulinant apskaitos sistemą. Šiuo metu yra parengti 33 verslo apskaitos standartai ir jų pakanka, kad verslo ūkio subjektai finansinėse ataskaitose pateiktų tikslią ir palyginamą informaciją.

Parengtas atskiras standartas neribotos civilinės atsakomybės juridiniams asmenims. Paruošti standartai atskirų veiklos rūšių įmonių (žemės ūkio įmonių, finansų maklerio įmonių ir valdymo įmonių) buhalterinei apskaitai reglamentuoti ir jų finansinėms ataskaitoms parengti.

2.11. Įstaigos pajamų ir išlaidų sąmatų vykdymo ataskaita

Visuotinis dalininkų susirinkimas įplaukų ir išlaidų sąmatą patvirtino 2007 m. kovo 8 d.

Įstaiga per 2007 m. gavo 1 337 233 Lt įplaukų, iš kurių 1 218 000 Lt yra biudžeto asignavimai. Įstaiga patyrė 1 218 000 Lt išlaidų iš skirtų biudžeto asignavimų. Išlaidos detalizuojamos žemiau pateiktose lentelėse.

4 lentelė. Biudžeto asignavimų ir išlaidų sąmatos vykdymas (litas)

Eilės Nr.	Įplaukų ir išlaidų rūšis	2007 m. planas (litas)	2007 m. faktas (litas)	Įvykdymas Proc.
1.	Biudžeto asignavimai	1 218 000*	1 218 000	100 %
1.	Darbo užmokestis	564 100	564 080	100 %
2.	Socialinio draudimo įmokos	173 200	173 155	100 %
3.	Šildymas	3 500	3 532	101 %
4.	Elektros energija	2 900	2 914	100 %
5.	Ryšių paslaugos	17 100	17 122	100 %
6.	Transporto išlaikymas	9 700	9 686	100 %
7.	Spaudiniai	7 000	6 988	100 %
8.	Kitos prekės	99 100	99 075	100 %
9.	Komandiruotės išlaidos	48 700	48 725	100 %
10.	Vandentiekis ir kanalizacija	300	289	96 %
11.	Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuoma	56 000	56 017	100 %
12.	Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas	500	537	107 %
13.	Kvalifikacijos kėlimas	7 400	7 370	100 %
14.	Apmokėjimas samdomiems ekspertams, konsultantams ir komisinių išlaidos	49 000	48 998	100 %
15.	Kitos paslaugos	79 500	79 505	100 %
16.	Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimas	100 000	100 007	100 %
	Iš viso:	1 218 000	1 218 000	100 %

Rengiantis vykdyti naują funkciją, viešąją audito priežiūrą, vykdyti biudžeto asignavimai panaudoti:

- ✓ naujų patalpų nuomai;
- ✓ naujų patalpų įrengimui: baldams, kompiuterinei technikai įsigyti, įrengti tinkamas patalpų apsaugos priemones;
- ✓ naujos svetainės paruošiamiesiems darbams atlikti.

* 2007 m. sąmata buvo tikslinta

5 lentelė. Komercinių lėšų įplaukų ir išlaidų sąmatos vykdymas (litais)

Eilės Nr.	Įplaukų ir išlaidų rūšis	2007 m. faktas (litais)
	Lėšų likutis 2007 m. sausio 1 d.	61 809
1.	Įplaukos iš komercinės veiklos	108 411
1.	Tiesioginės komercinės veiklos išlaidos	144 497
2.	Kitos paslaugos ir prekės	19 771
3.	Ilgalaikio turto įsigijimas	2 179
	Komercinės veiklos išlaidos	166 447
	Lėšų likutis 2007 m. gruodžio 31 d.	3 773

2007 metais vykdant komercinę veiklą, patirta daugiau išlaidų negu gauta įplaukų. Tokia situacija susidarė dėl knygos „Tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai“ spausdinimo. Visos knygos rengimo ir spausdinimo išlaidos patirtos 2007 metais, o pagrindinės įplaukos iš knygos platinimo planuojamos 2008 metais, kadangi knyga buvo atspausdinta ir į Lietuvą atvežta tik gruodžio mėnesį.

3. DUOMENYS APIE ĮSTAIGOS VEIKLĄ

3.1. Įstaigos personalo valdymas

2007 m. gruodžio 31 d. įstaigoje buvo 16 darbuotojų, iš jų dvi darbuotojos – tikslinėse atostogose. 14 etatinių darbuotojų turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą, 2 – aukštąjį neuniversitetinį. Įstaigoje dirba 5 atestuoti auditoriai.

Darbas mūsų įstaigoje reikalauja ne tik puikių apskaitos žinių, tačiau ir gerai mokėti anglų kalbą, tarptautinius apskaitos standartus. Ne visi darbuotojai turi tokių žinių ir įgūdžių, tačiau pagrindiniai darbuotojai turi ne tik aukštąjį išsilavinimą bet ir puikių praktinių žinių, yra kompetentingi buhalterinės apskaitos ir atskaitomybės srityje, moka anglų kalbą. Nors praktiniai anglų kalbos įgūdžiai specialistams yra būtini, įstaigoje nediskriminuojami darbuotojai nemokantys šios kalbos. Jų patyrimas panaudojamas kitiems svarbiems darbams atlikti.

Įstaiga, atsižvelgdama į Europos Sąjungos apskaitos pažangą, nuolat didina darbuotojų kompetenciją, gerina rengiamų apskaitos standartų ir jų taikymo metodinių rekomendacijų kokybę, tobulina atsakymų į paklausimus ir teikiamų konsultacijų kokybę. Siekiant kelti darbuotojų kvalifikaciją, atnaujinti turimas žinias, rūpinamasi darbuotojų mokymu.

Įstaigos darbuotojai kelia kvalifikaciją specialiuose kursuose, dalyvauja tarptautinių organizacijų darbo grupių veikloje ir konferencijose. Darbuotojų kvalifikacijai kelti rengiami ir vidaus mokymai. Per 2007 m. surengtuose vidaus mokymuose nagrinėtos šios temos:

- ✓ „Finansinės priemonės“;
- ✓ „Pelno mokestis“;
- ✓ „Pridėtinės vertės mokestis“;
- ✓ „Europos Sąjungos bendrovių teisė ir įmonių teisinių formų reglamentavimas Lietuvos įstatymuose“;
- ✓ „21-ojo, 36-ojo ir 40-ojo tarptautinių apskaitos standartų apžvalga“;
- ✓ „Viešojo sektoriaus apskaitos reforma“.

Vidaus mokymuose aptariami naujausi teisės aktai ir jų pakeitimai, reglamentuojantys ūkio subjektų buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų rengimą.

Visi įstaigos darbuotojai vidaus ir išorės mokymuose išklause nuo 20 iki 50 val.

Įstaigoje dirbantys auditoriai be kitų mokymų kasmet privalomai dalyvauja Lietuvos auditorių rūmų organizuojamuose 40 valandų auditorių kvalifikacijos kėlimo kursuose, kuriuose nagrinėjamos aktualios ir naujausios temos apskaitos ir audito klausimais.

Nuolatinis tarptautinių ryšių palaikymas, dalyvavimas tarptautiniuose renginiuose ir darbo grupėse taip pat suteikia galimybių gauti reikalingos informacijos verslo apskaitos standartams rengti ir jų kokybei gerinti.

Verslo apskaitos standartus etatiniams darbuotojams rengti padeda kompetentingi specialistai, turintys finansų, apskaitos ir ekonominių žinių. Tokių specialistų dalyvavimas, jų patirtis ir pagalba leidžia geriau suprasti verslo finansines ir ekonomines sąlygas. Rengiant verslo apskaitos standartų metodines rekomendacijas specialistai pateikia praktinio darbo pavyzdžių.

6 lentelė. Įstaigos etatiniai darbuotojai ir kiti asmenys, dalyvaujantys rengiant verslo apskaitos standartus

Eilės Nr.	Įstaigos etatiniai darbuotojai ir kiti asmenys, dalyvaujantys rengiant verslo apskaitos standartus	2005	2006	2007
1.	Etatiniai darbuotojai	10	12	16
2.	Tarybos nariai*	3	-	-
3.	Privataus sektoriaus dalininkų deleguoti ekspertai ir Tarybos nariai**	3	3	3
4.	Valstybės institucijų deleguoti Tarybos nariai***	3	3	3
	Iš viso:	16	18	22

* Tarybos nariai, kuriems buvo mokama už posėdžiuose sugaištą laiką.

** Apskaitos instituto Verslo apskaitos standartų taryboje, Konsultaciniame komitete ir Ekspertų komisijoje dirbantys dalininkų atstovai, kurie įstaigoje negauna atlyginimo.

*** Valstybės institucijų atstovai, deleguoti į Standartų tarybą, kurie įstaigoje negauna atlyginimo.

Įstaigos darbuotojai per 2007 m. į komandiruotes užsienyje ir šalyje buvo išvykę 42 kartus. Įstaigos direktorius į komandiruotes užsienyje buvo išvykęs 14 kartų, iš jų 8 kartus dalyvavo darbo grupių posėdžiuose. Įstaigos direktorius yra dviejų Europos finansinės atskaitomybės patariamiosios grupės programos „Aktyvus poveikis tobulinant apskaitą Europoje“ darbo grupių narys.

Be komandiruočių, kurios susijusios su įstaigos ketvirto uždavinio vykdymu, įstaigos darbuotojai buvo išvykę dalyvauti:

1. konferencijoje „Elektroninių ataskaitų pateikimas“, kuri vyko Stokholme. Šioje konferencijoje gauta informacija buvo panaudota nagrinėjant Lietuvoje iškilusias problemas dėl finansinių ataskaitų pateikimo elektroniniu būdu;

2. susitikime su Estijos apskaitos ir audito specialistais dėl audito kokybės kontrolės ir audito atlikimo metodologijos. Susitikime buvo aptartos esamos problemos, suteikta galimybė susipažinti su dokumentais, kurie naudojami vykdant audito priežiūrą;

3. tarptautinėje konferencijoje Lenkijoje „Apskaitos harmonizavimas. Tarptautinių apskaitos standartų įtaka finansinės ir valdymo apskaitos organizavimui“;

4. Jungtinėje Karalystėje kursuose ir praktiniame seminare „Tarptautinių apskaitos standartų naujovės“;

5. Europos buhalterijų asociacijos konferencijoje Belgijoje, Briuselyje, „Audito reguliavimas“;

6. susitikime su pasaulio nacionalinių standartų rengėjais Jungtinėje Karalystėje, Londone.

Darbuotojų dalyvavimas tarptautiniuose renginiuose ir darbo grupėse sudaro sąlygas prisidėti prie tarptautinių apskaitos standartų ir Europos Sąjungos reglamentų tobulinimo, palaikyti aukštą, atitinkančią tarptautinį lygį darbuotojų kvalifikaciją rengiant ir tobulinant verslo apskaitos standartus pagal Europos Sąjungos direktyvų ir tarptautinius reikalavimus.

Dalyvavimas tarptautiniuose renginiuose darbuotojų aprašo ataskaitose. Visa šiuose renginiuose gauta medžiaga yra įstaigoje ir kiekvienas darbuotojas turi galimybę su ja susipažinti ir panaudoti darbui. Įstaigos darbuotojų pasitarimuose tarptautiniuose renginiuose gauta informacija išsamiai aptariama, įgytos žinios panaudojamos rengiant verslo apskaitos standartus.

Komandiruočių metu gauta informacija taip pat pateikiama Standartų tarybai, komandiruočių ataskaitų kopijos kartu su posėdžių darbotvarkėmis ir posėdžių protokolais išsiunčiamos Finansų ministerijai.

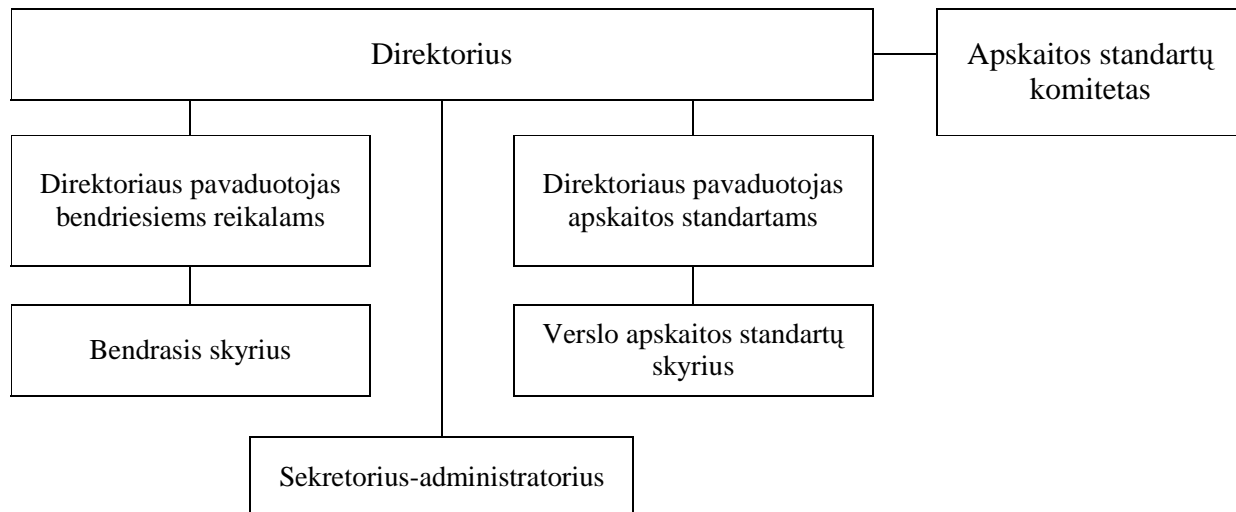
3.2. Įstaigos veiklos organizavimas

Įstaigos veikla organizuojama vadovaujantis įstaigos įstatais, patvirtintu strateginiu veiklos planu. Įstaigoje sukurta vidaus kontrolės sistema, kurios veikimą kontroliuoja įstaigos direktorius. Siekiant užtikrinti nuoseklų vidaus kontrolės veikimą, kontroliuojama, kaip laikomasi patvirtintų taisyklių. Taisyklės nuolat peržiūrimos ir atnaujinamos.

Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 1K-268 patvirtinti nauji įstaigos įstatai. Poreikis juos pakeisti atsirado pakeitus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą, kuriuo nustatyta, kad įstaigos steigėja ir savininkė yra valstybė, o vyriausybės nutarimu įstaigos savininko teisės ir pareigos pavestos Lietuvos Respublikos finansų ministerijai.

Užregistravus įstatus Juridinių asmenų registre, numatoma sudaryti patariamąjį kolegialų organą – Apskaitos standartų komitetą. Šis komitetas bus sudaromas iš pirmininko, kuris bus komiteto narys, penkių narių, turinčių balso teisę, ir patarimojo balso teises turinčių įstatuose nurodytų institucijų atstovų, skiriamų trejų metų kadencijai. Komiteto sudėtį tvirtina savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija – Lietuvos Respublikos finansų ministerija.

3.3. Įstaigos struktūra

Visuotinis dalininkų susirinkimas – aukščiausias įstaigos organas. 2007 m. birželio 7 d. priimtas Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos 1, 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 17, 19, 22 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2007, Nr. 68-2654). Įstatymo 3 straipsnyje nustatyta, kad įstaigos steigėja ir savininkė yra valstybė. Ši nuostata įsigaliojo nuo 2007 m. liepos 1 d.

Iki 2007 m. liepos 1 d. įstaigos dalininkai buvo:

- Lietuvos Respublikos finansų ministerija;

- Lietuvos bankų asociacija;
- Lietuvos auditorių rūmai;
- UAB „Provisus“;
- UAB „Audista“;
- Nacionalinė verslo administratorių asociacija;
- UAB „Ernst & Young Baltic“;
- Lietuvos lizingo asociacija;
- UAB „Moore Stephens Vilnius“;
- UAB „Primus auditus“;
- Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacija;
- UAB „PricewaterhouseCoopers“;
- UAB „KPMG Lietuva“.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 27 d. nutarimu Nr. 624 „Dėl įgaliojimų suteikimo Finansų ministerijai“ (Žin., 2007, Nr. 72-2863) Lietuvos Respublikos finansų ministerija buvo įgaliota įgyvendinti įstaigos savininko teises ir pareigas teisės aktų nustatyta tvarka.

Direktorius – vienasmenis įstaigos valdymo organas.

Direktorius atlieka šias pagrindines funkcijas:

- užtikrina, kad įstaiga vykdytų jai pavestą veiklą, siektų nustatytų tikslų;
- kontroliuoja, kad įstaigoje būtų vykdomi Lietuvos Respublikos įstatymai, kiti teisės aktai, visuotinių dalininkų susirinkimų sprendimai;
- tvirtina ir skelbia verslo apskaitos standartus, jų taikymo metodines rekomendacijas, paaiškinimus ir kitą viešą informaciją;
- užtikrina programų vykdymą;
- nustato darbuotojų atlyginimus, skiria darbuotojams paskatinimus ir drausmines nuobaudas;
- tvirtina įstaigos vidaus darbo taisykles, darbuotojų pareiginius nuostatus, kitus vidaus tvarkomuosius dokumentus;
- vykdydamas Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo nuostatus, sukuria ir prižiūri įstaigos vidaus kontrolės sistemą;
- atstovauja įstaigai teismuose, valstybės ir savivaldybių institucijose, santykiuose su kitais juridiniais ir fiziniais asmenimis;
- atstovauja įstaigai tarptautinėse organizacijose;

- teikia duomenis ir dokumentus Juridinių asmenų registrui;
- teikia visuomenei informaciją apie įstaigos veiklą;
- atlieka kitus veiksmus, kurie įstaigos direktoriui nustatyti teisės aktų ir įstaigos įstatų.

Verslo apskaitos standartų taryba – kolegialus organas, sudarytas iš devynių narių, kuriuos paskyrė įstaigos dalininkai. Standartų tarybos sudėtis:

- 3 etatiniai įstaigos darbuotojai;
- 2 Lietuvos auditorių rūmų atstovai;
- 1 Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacijos atstovas;
- 1 Lietuvos Respublikos finansų ministerijos atstovas;
- 1 Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisijos atstovas;
- 1 Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos atstovas.

Priėmus įstatų pakeitimus, įstaigoje vietoje Verslo apskaitos standartų tarybos bus sudaromas Apskaitos standartų komitetas. Jis bus sudaromas iš pirmininko ir penkių narių, turinčių balso teisę, ir patariamąjo balso teises turinčių valstybės institucijų – Draudimo priežiūros komisijos, Finansų ministerijos, Vertybinių popierių komisijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos ir Statistikos departamento – atstovų, skiriamų trejų metų kadencijai.

Pagrindinės Apskaitos standartų komiteto funkcijos:

- teikti pasiūlymus dėl verslo apskaitos standartų turinio ir struktūros;
- nagrinėti verslo apskaitos standartų, jų taikymo metodinių rekomendacijų ir paaiškinimų projektus ir teikti pasiūlymus dėl jų;
- nagrinėti Europos Sąjungos institucijų, kitų tarptautinių organizacijų ir Europos finansinės atskaitomybės patariamąsios grupės pateiktus dokumentus, susijusius su apskaitos tvarkymu ir finansinių ataskaitų rengimu, ir teikti pasiūlymus dėl jų;
- nagrinėti naujai parengtų tarptautinių apskaitos standartų projektus, standartų aiškinimų projektus ir teikti pasiūlymus dėl jų;

Direktoriaus pavaduotojas bendriesiems reikalams atlieka šias pagrindines funkcijas:

- padeda direktoriui užtikrinti, kad įstaiga sėkmingai vykdytų jai pavestos srities veiklą, pasiektų nustatytus tikslus;
- kontroliuoja Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos sprendimų vykdymą;

- rengia įstaigos veiklos strateginį planą ir veiklos ataskaitas;
- padeda direktoriui užtikrinti priemonės vykdymą;
- vykdo Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo nuostatas, padeda tobulinti ir prižiūrėti įstaigos vidaus kontrolės sistemą;
- užtikrina, kad būtų laiku ir kokybiškai sudaromos įstaigos kiekvieno ataskaitinio laikotarpio finansinės ataskaitos;
- kontroliuoja įstaigos tarnybinio transporto panaudojimą;
- teikia visuomenei informaciją apie įstaigos veiklą.

Direktoriaus pavaduotojas apskaitos standartams atlieka šias pagrindines funkcijas:

- padeda direktoriui užtikrinti, kad įstaiga sėkmingai vykdytų jai pavestos srities veiklą, pasiektų nustatytus tikslus;
- atstovauja įstaigai tarptautinėse organizacijose;
- palaiko ryšius su tarptautinėmis organizacijomis;
- Verslo apskaitos standartų taryboje ir darbuotojų susirinkimuose pristato tarptautinių organizacijų vykdomus projektus ir įstaigos poziciją jų nagrinėjamaais klausimais;
- organizuoja tarptautinių organizacijų renginius Lietuvoje;
- rengia verslo apskaitos standartų ir jų metodinių rekomendacijų projektus;
- dalyvauja Verslo apskaitos standartų tarybos posėdžiuose;
- analizuoja tarptautinius apskaitos standartus;
- koordinuoja tarptautinių apskaitos standartų vertimą į lietuvių kalbą ir leidimą lietuvių kalba;
- organizuoja ir koordinuoja Tarptautinių apskaitos standartų vertimo ekspertų komisijos darbą, sudaro darbo planų projektus ir teikia juos tvirtinti;
- atlieka tarptautinių apskaitos standartų vertimo dalykinį redagavimą;
- derina atliktus vertimus su Tarptautinių apskaitos standartų komiteto fondu;
- palaiko ryšius su Tarptautinių apskaitos standartų komiteto fondu;
- teikia pasiūlymus dėl reikalingos literatūros užsakymo;
- rūpinasi įstaigos interneto svetainėje esančios informacijos, susijusios su tarptautiniais apskaitos standartais ir Europos Komisijos reglamentais dėl tarptautinių apskaitos standartų taikymo, atnaujinimu;
- atstovauja įstaigai Lietuvos institucijose, jei yra sprendžiami tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų ar Europos Sąjungos teisės aktų įgyvendinimo klausimai;

- tvirtina ir skelbia verslo apskaitos standartus, jų taikymo metodines rekomendacijas, paaiškinimus ir kitą viešą informaciją, kai direktorius yra išvykęs į komandiruotę arba darbe jo nėra dėl kitų pateisinamų priežasčių;

- padeda direktoriui užtikrinti programų vykdymą;
- teikia visuomenei informaciją apie įstaigos veiklą;
- atlieka kitus veiksmus, kurie vadaus teisės aktuose numatyti direktoriaus pavaduotojui apskaitos standartams.

Verslo apskaitos standartų skyrius atlieka šias pagrindines funkcijas:

- remdamasis Lietuvos Respublikos įstatymais, Europos Sąjungos teise ir tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais rengia, papildo ir keičia verslo apskaitos standartus;

- rengia verslo apskaitos standartų praktinio taikymo metodines rekomendacijas ir paaiškinimus buhalterinės apskaitos ir finansinių ataskaitų klausimais;

- rengia pavyzdinį sąskaitų planą;

- peržiūri tarptautinių apskaitos standartų vertimus, gautus iš atitinkamų Europos Sąjungos institucijų;

- Europos finansinės atskaitomybės patariamajai grupei teikia pasiūlymus dėl tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų, jų projektų ir standartų aiškinimo;

- pastoviai atnaujina ir papildo sąvokų žodyną.

Bendrasis skyrius atlieka šias pagrindines funkcijas:

- peržiūri verslo apskaitos standartų ir metodinių rekomendacijų projektus, kad jų nuostatos atitiktų Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos teisės aktų ir tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų reikalavimus, ir teikia pastabas dėl jų neatitikimo;

- rengia direktoriaus įsakymų, skelbiamų „Valstybės žiniuose“, projektus ir kartu su verslo apskaitos standartais perduoda paskelbti;

- teikia pasiūlymus dėl naujų apskaitos ir finansinių ataskaitų srities teisės aktų rengimo, galiojančių papildymo ir pakeitimo, nagrinėja valdžios institucijų pateiktus teisės aktų projektus, pareiškia įstaigos nuomonę dėl šių projektų papildymų ar pakeitimų;

- įgyvendina teisės aktų, reglamentuojančių darbo santykius, nuostatas;

- redaguoja verslo apskaitos standartų, jų taikymo metodinių rekomendacijų projektus, tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų vertimus ir kitus įstaigos dokumentus;

- rengia įstaigos vidaus dokumentų projektus, teikia juos direktoriui tvirtinti;
- rengia įstaigos sutarčių projektus, tikrina, ar direktoriui pateikiamų sutarčių projektai atitinka galiojančių teisės aktų reikalavimus, o esant prieštaravimų – teikia savo pastabas ar pasiūlymus;
- maketuoja verslo apskaitos standartus ir jų metodines rekomendacijas;
- leidžia verslo apskaitos standartus ir jų praktinio taikymo metodines rekomendacijas, kitus įstaigos leidinius ir organizuoja jų prenumeratą;
- organizuoja mokymo kursus ir seminarus;
- prižiūri įstaigos interneto svetainę ir rūpinasi joje paskelbtos informacijos atnaujinimu;
- palaiko ryšius su įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, rengia medžiagą sprendimams priimti.

Sekretorius-administratorius atlieka šias pagrindines funkcijas:

- tvarko įstaigos raštvedybą;
- vykdo atsakymų į raštus kontrolę;
- registruoja ir tvarko gaunamą ir siunčiamą korespondenciją;
- formuoja ir tvarko įstaigos archyvą, prenumeruojamus leidinius;
- padeda asmenims įgyvendinti teisę į informaciją, registruoja asmenų prašymus ir aptarnauja telefonu teisės aktų nustatyta tvarka;
- tvarko einamuosius, organizacinius, techninius, ūkinius reikalus;
- aprūpina darbuotojus reikalingomis organizacinės technikos priemonėmis ir inventoriūmų;
- prižiūri ir aptarnauja įstaigos patalpų, inžinerinių tinklų ir organizacinės technikos eksploatavimą;
- organizuoja darbo ir priešgaisrinę saugą ir atsako už ją;
- užtikrina materialinių vertybių apsaugą;
- organizuoja ir prižiūri įstaigos sanitarinę būklę.

Įstaiga sudaro ir savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai teikia tvirtinti metines finansines ataskaitas, rengia metinę veiklos ataskaitą. Įstaigos finansinių atskaitų ir veiklos auditą kasmet atlieka savininko parinkta audito įmonė.

3.4. Kova su korupcija

Korupcijos atvejų įstaigos veikloje nebuvo nustatyta. Vykdamas korupcijos prevenciją, 2005 metais sumažinus privatų verslą atstovaujančių Tarybos narių skaičių, Verslo apskaitos standartų taryba buvo papildyta valstybės institucijų atstovais ir etatiniais įstaigos darbuotojais. 2007 m. rugsėjo 25 d. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu Nr. 1K-268 patvirtintuose įstaigos įstatuose numatyta Apskaitos standartų komiteto narius, turinčius balso teisę, rinkti konkurso tvarka, o dalį narių deleguos valstybės institucijos. Nauja komiteto sudėtis ir skyrimo tvarka atitinka kitų Europos Sąjungos valstybių narių analogiškų organų sudėtį ir skyrimo tvarką. Mūsų nuomone, nustatyta tvarka leis užtikrinti paskirtų narių nepriklausomumą ir tuo pačiu sumažins korupcijos grėsmę.

3.5. Tarptautinis bendradarbiavimas

Pagal galimybes buvo stengiamasi plėtoti tarptautinius ryšius siekiant gauti reikalingos informacijos verslo apskaitos standartams rengti. Nuolat palaikomi ryšiai su pasaulio, Europos ir Europos Sąjungos valstybių narių buhalterių profesinėmis organizacijomis, Vokietijos, Prancūzijos, Švedijos, Didžiosios Britanijos apskaitos standartų rengėjais. Per 2007 m. buvo vykdomas toks tarptautinis darbas:

- Palaikomas nuolatinis ryšys su Tarptautine apskaitos standartų valdyba (IASB).
- Palaikomi ryšiai su Pasaulio banko ekspertais.
- Dalyvauta susitikime su Estijos apskaitos ir audito specialistais, aptarti probleminiai šių sričių klausimai, panagrinėti galimi situacijos sprendimo būdai.
- Dalyvauta Lenkijoje vykusioje tarptautinėje konferencijoje „Apskaitos harmonizavimas. Tarptautinių apskaitos standartų įtaka finansinės ir valdymo apskaitos organizavimui“. Konferencijos metu buvo skaitytas pranešimas tema „1-ojo tarptautinio apskaitos standarto ir verslo apskaitos standartų, reglamentuojančių finansinių ataskaitų sudarymą, palyginimas“.
- Dalyvauta susitikime su pasaulio nacionalinių standartų rengėjais.
- Ukrainos valstybinio Žitomiro technologijos universiteto 2007 m. išleistoje knygoje „Buhalterinė apskaita užsienio šalyse“ patalpinta įstaigos darbuotojų, kartu su Lietuvos buhalterinės apskaitos švietėjų ir tyrėjų asociacija parengta informacija „Buhalterinės apskaitos, audito ir analizės ypatumai Lietuvos valstybėje“.

3.6. Viešieji ryšiai

Vienas iš įstaigos veiklos vykdymo strateginių uždavinių laukiamų rezultatų – užtikrinti, kad informacija apie įstaigos veiklą visuomenei būtų teikiama be apribojimų.

Įstaiga nuolat skatina verslo visuomenės domėjimąsi atliekamu darbu ir jo rezultatais, interneto svetainėje www.apskaitosinstitutas.lt skelbiama:

- ✓ informacija apie įstaigos veiklą (įstatai, strateginiai planai, veiklos ataskaitos, finansinės ataskaitos);
- ✓ informacija apie Verslo apskaitos standartų tarybos veiklą (tarybos reglamentas, nariai, verslo apskaitos standartų ir metodinių rekomendacijų priėmimo taisyklės, planuojamų tarybos posėdžių grafikai su planuojamais svarstyti klausimais);
- ✓ verslo apskaitos standartai, metodinės rekomendacijos, standartų diskusijų projektai;
- ✓ informacija apie finansinių ataskaitų pateikimą Juridinių asmenų registru;
- ✓ informacija apie tarptautinių apskaitos standartų ir tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymą, aktualios naujienos;
- ✓ skelbiami EFAPG darbo grupių parengti dokumentų projektai. Kviečiama pateikti pastabas ir pasiūlymus dėl šios medžiagos. Į pateiktas pastabas ir pasiūlymus yra atsižvelgiama rengiant įstaigos nuomonę nagrinėjamais klausimais;
- ✓ informacija apie galimybę užsiprenumeruoti Verslo apskaitos standartų ir metodinių rekomendacijų leidinį;
- ✓ atsakymų į paklausimus tvarka ir elektroninė paklausimo pildymo forma, dažniausiai užduodami klausimai ir atsakymai į juos.

Įstaiga nuolat palaiko ryšius su laikraščiais ir žurnalais, rašančiais apskaitos ir audito klausimais. Įstaiga palaiko ryšius su aukštosiomis mokyklomis ir universitetais. Tęsimas bendradarbiavimo sutartis su Kauno kolegija, Vilniaus Gedimino technikos universiteto Apskaitos katedra. 2007 metais pradėta bendradarbiauti su Vilniaus kolegija. Bendradarbiaujama su Lietuvos buhalterinės apskaitos švietėjų ir tyrėjų asociacija, Vilniaus universiteto Ekonomikos fakulteto Apskaitos ir audito katedra. Įstaigos inicijuotas mokslo institucijų bendradarbiavimas dėl verslo apskaitos standartuose vartojamų savokų tinkamumo ir priimtumo akademinėje visuomenėje tęsimas. Yra gautos skirtingų mokslo įstaigų mokslininkų nuomonės dėl terminų apibrėžčių, jų atitikmenų užsienio kalbomis. Įstaigoje yra derinamos nuomonės, ieškoma geriausių apibrėžčių ir atitikmenų variantų, aptariama Standartų tarybos posėdžiuose.

Plėtojant ryšius su aukštosiomis mokyklomis, dalyvauta:

- ✓ Kauno kolegijos Ekonomikos ir teisės fakulteto organizuotoje tarptautinėje mokslinėje praktinėje konferencijoje „Studentų praktinis mokymas: ypatumai, problemos ir perspektyvos“;
- ✓ Vilniaus kolegijos Ekonomikos fakultete organizuotoje dėstytojų respublikinėje mokslinėje praktinėje konferencijoje „Buhalterinės apskaitos studijų programos ir dalykų buhalterio profesinei kvalifikacijai įgyti analizė ir dėstymo metodika“ ir skaitytas pranešimas „Kaip dėstyti temą „Verslo jungimai ir jų apskaita““;
- ✓ Alytaus kolegijoje vykusioje respublikinėje mokslinėje praktinėje konferencijoje „Lietuvos buhalterinės apskaitos raida ir perspektyvos“ ir skaitytas pranešimas tema „Lietuvos buhalterinės apskaitos reglamentavimo pokyčių vertinimas Europos Sąjungos apskaitos harmonizacijos procesų kontekste“.

3.7. Kita veikla

Įstaiga dalyvauja įvairių darbo grupių ir komisijų veikloje:

- darbo grupės, peržiūrinčios tarptautinių apskaitos standartų ir tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų vertimus, darbe, teikia pastabas dėl vertimo kokybės ir sąvokų vartojimo;
- darbo grupės klausimams, susijusiems su juridinių asmenų registravimo ir likvidavimo procedūrų ir vienodų finansinių ataskaitų formų nustatymo teisiniu reguliavimu, įvertinti.

Įstaigos terminų straipsnių rengimo darbo grupė rengia medžiagą Lietuvos terminų bankui pagal Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymą (Žin., 2004, Nr. 7-129). Pastoviai ieškoma vartojamų terminų ir sąvokų atitikmenų užsienio kalbomis.

Įstaigos iniciatyva vyko valstybės institucijų susitikimai, kuriuose svarstytos finansinių ataskaitų elektroninio pateikimo Juridinių asmenų registru problema.

Bendradarbiaujama su VĮ „Registru centru“ derinant finansinių ataskaitų formų elektroninius rinkinius.

Įstaiga surengė susitikimą, kuriame svarstyta terminų „dukterinė įmonė“ ir „patronuojanti įmonė“ vartojimo problema.

Sudaryta mokslininkų darbo grupė, nagrinėjanti problemas, išskylančias koreguojant tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, diskutuojanti ir teikianti pasiūlymus dėl juose vartojamų sąvokų tikslumo. Ši darbo grupė nagrinėja Europos finansinės atskaitomybės patarimosios grupės programos „Aktyvus poveikis tobulinant apskaitą Europoje“ darbo grupės „Tarptautinių apskaitos standartų sandara“ parengtus projektus ir pateikia pastabas dėl šių projektų.

3.8. Įstaigos problematika

Įstaigos problemos dėl darbui tinkamų patalpų išspręstos. Įstaiga į nuomojamas patalpas įsikėlė 2007 m. gruodžio mėn. Įstaiga 2007 m. įsigijo reikalingus baldus ir biuro įrangą, darbo vietas nuomojamose patalpose yra tinkamai įrengtos.

Įstaigoje didelė darbuotojų kaita, kuri trukdo efektyviai planuoti ir paskirstyti darbus. Šiuo metu ieškoma galimybių, kaip šią problemą būtų galima išspręsti.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos apskaitos instituto 2007 m. veiklos plano vykdymo lentelė, 3 lapai.
2. Vertinimo kriterijų suvestinė, 2 lapai.
3. Verslo apskaitos standartų tarybos narių posėdžių lankomumo lentelė, 1 lapas.

Direktorė

Laimutė Kazlauskienė